



FOTO & GRAFIKA
ANTONI RUT

FOTO e GRAFIKA
ANTONI RUT



„W sieci codzienności 19”, „In the network of everyday life 19”,
foto-grafika, 60 x 45 cm. 2012



FOTO i GRAFIKA

photo and graphics

WYSTAWA FOTOGRAFII I FOTO-GRAFIKI
ANTONIEGO RUTA

w Galerii Kolegiacki Art w Poznaniu 2017
w Muzeum Ziemi Średzkiej Dwór w Koszutach 2017
w Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie 2017
w Muzeum Zamek Górków w Szamotułach 2018
w Muzeum Ziemi Pałuckiej w Żninie 2018



„Antoni Rut Autoportret”, „Antoni Rut Self-portrait”, *foto-grafika*, 30 x 40 cm. 2017
www.fotoplastykon.com.pl

„SZTUKA POSKŁADANA Z MARZEŃ, NATCHNIEŃ I OBSERWACJI”

50 lat pracy artystycznej Antoniego Ruta

W blasku słońca, przedzielonym woalką skondensowanej pary wodnej, w postaci porzrzucanych plam cirrusów i błakającej się mlecznej mgiełki, jawi się obraz i słowo. Słowo siada na konarach i zielonymi włosami wierzb strąca poranną rosę. Przejrzyste kropelki nieśmiało opadają na ziemię. Przebudzony obraz ostrymi konturami przecina niebo, ukazując rozsypane piórka, pchane oddechem wiatru. Pęknięta poducha zmieszanych barw, podpalanych płomieniami emocji, jak fale na morzu ożywa, pulsuje, tańczy, wylewa się, jakby chciała opuścić krajobraz. Pojęcia ubrane w słowa krążą jak motyle, zataczając kręgi wokół tego, co widzialne. Splatane w długie warkocze wzruszeń wtapiają się w obraz. Prace Antoniego Ruta są środkami transponującymi wizję rzeczywistości na suwerenną materię ducha, wyraźnie odczuwa się nacisk, kładziony na nastrojowość działań emocjonalnych.

Ukazane dzieła obdarowują nas catharsis, tym odkrytym już w starożytności oczyszczeniem duszy z rozpacz i marazmu. Budzą w nas radość, odwagę i nadzieję. Pozytywne wartości obrazów ujęte są słowami J. Przybosia: „w najmniejszej ilości słów, największa ilość skojarzeń wyobrazeniowych”.

Fotografie Antoniego Ruta są transfiguracją poetycką faktów świeżo widzianych przez artystę i mocno odcisniętych w jego pamięci. Poprzez czujne i czułe widzenie, płynące z samotnej kontemplacji przedziera się ku innemu wymiarowi. Podąża własną drogą i stale modyfikuje język fotograficznego przekazu. Przez to przekazuje nam prawdę o otaczającym nas świecie przyrody, o pięknie oraz prawdę o sobie, odbitą i zwielokrotnioną lirycznie w wielu fotografiach. Przy tym imponuje szerokim spektrum tematyczno-fotograficznym, niepowtarzalnością poetyckiego widzenia i siłą artystycznego wyrazu.

W jego pracach wyczuwa się stosunkowo czystą i dźwięczną muzykę kształtów i barw. Potrafi scalać najgłębsze treści z najwyższą formą fotograficzną, tak że odsłania przed nami bogactwo źródeł reminiscencji. Umie obserwować i odczuć drobiazg każdy i umie rozszerzać swój zakres widzenia na przestrzeń horyzontu świata. Prace jego mają przemyślaną kompozycję i są perfekcyjnie wykonane. Pulsuje w nich żywa miłość do piękna. W swym wyrazie stają się kontemplacją ciszy i wartkim splotem kolorowych błysków tajemniczego milczenia. Zestaw zdjęć to pewien rodzaj medytacji, który ma pomóc wyrwać się z kręgu myśli, aby doprowadzić do szczęśliwego stanu czystej świadomości w drodze całkowitego odprężenia fizycznego i umysłowego. Wyczuwa się ekstatyczne i niemal modlitewne zachłyśnięcie obcowaniem z przyrodą. Bogactwo natury, wybranej, tej zastanej rzeczywistości i tak naprawdę do końca jej niepoznawalność wyzwala podziw i pewną pokorę. Poprzez swoje fotografie i foto-grafiki Antoni Rut delikatnie bada i indaguje to co nieuchwytnie.

Leszek Lesiczka krytyk sztuki, prezes Stowarzyszenia Pryzmat, redaktor „Foto Zeszytów”.



„Na skraju puszczy III”, „On the edge of the forest III”, *fotografia*, 45 x 60 cm. 1987
Srebrny Medal, „I Ogólnopolski Plener Fotograficzny Kielce’87”, 1987

ART GATHERED FROM DREAMS, INSPIRATIONS AND OBSERVATIONS

50 years of Antoni Rut's artistic work

In the sunlight, divided with veil of condensed water vapor, in a form of scattered cirrus clouds' patches and milky mist roaming, a picture and a word appear. The word sits on limbs and knocks morning dew off with green hair of willows. Clear drops land on the ground shyly. Awaken picture cut across the sky with sharp contours, showing scattered feathers, pushed by wind's breath.

A broken pillow of mixed colours, lit by flames of emotions as waves on the sea, revives, pulsates, dances, pours out as if it wanted to leave the landscape.

Notions put into words revolve as butterflies, going round the things which are visible. Plaited into long plaits of thrills, they melt into the picture.

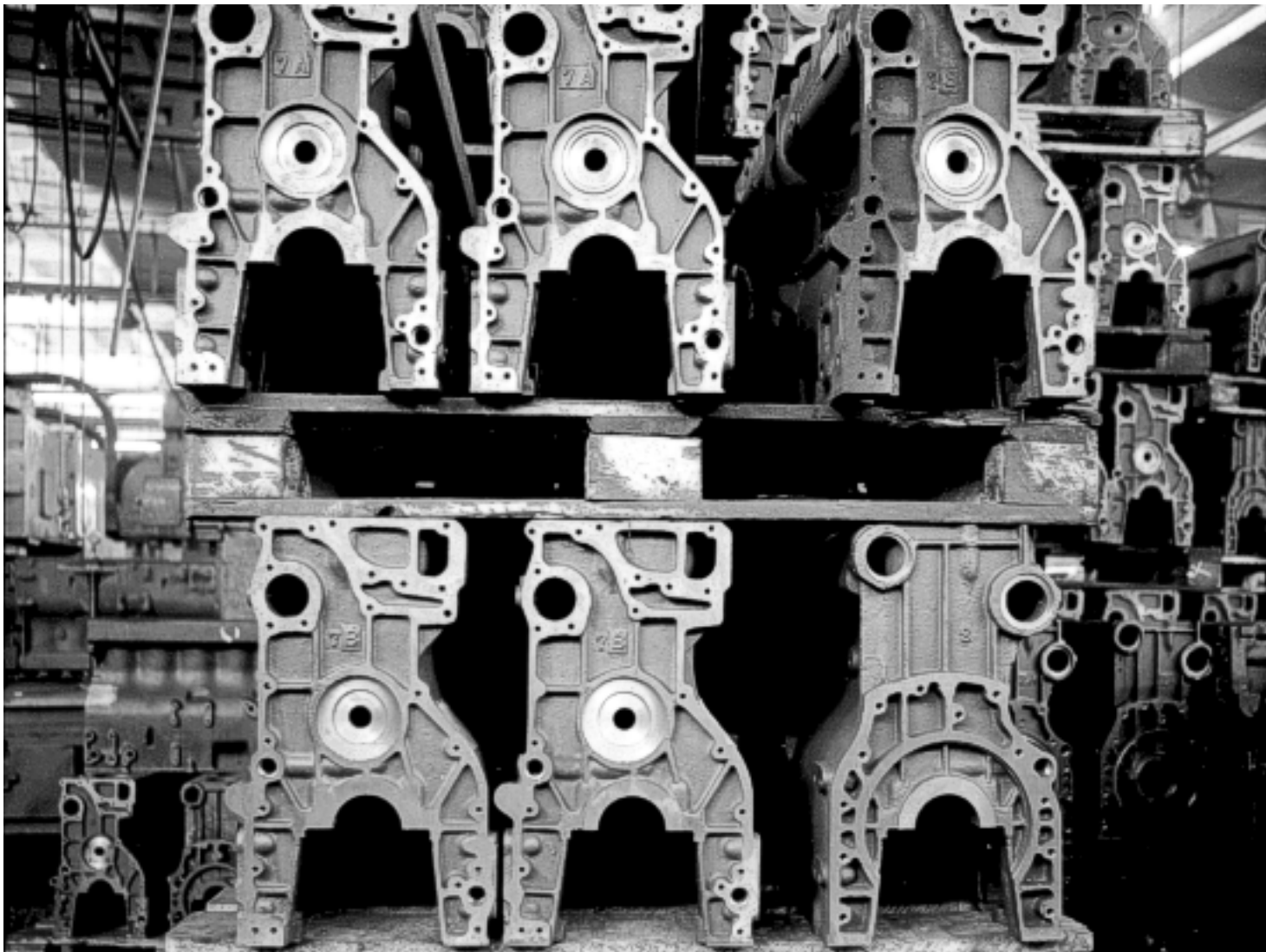
Antoni Rut's works are means transposing a vision of reality into independent soul matter, one feels clear emphasis put on romantic aura of emotional actions.

Revealed works give us catharsis which was a method of purifying soul from despair and apathy, discovered already in antiquity. They inspire joy, courage and hope in us. Positive values of pictures are captured in J. Przybos' words: "in the minimum number of words, the maximum number of notional associations".

Antoni Rut's photographs are a poetic transfiguration of facts newly seen by the artist and strongly impressed on his mind. He forces his way through another dimension by sensitive and delicate seeing coming from single contemplation. He is heading own way and constantly modifies the language of photographic tradition. Thus he shows us the truth about surrounding natural world, beauty and truth about himself, reflected and lyrically multiplied in numerous pictures. Whereas he impresses with a wide subjective and photographic spectrum, uniqueness of a poetic point of view and strength of artistic expression. In his works, one feels relatively pure and resonant music of shapes and colours. He can merge the deepest meanings with the highest photographic form so he reveals rich sources of reminiscence. He can observe and feel every details as well as he is able to extend his viewing range by dimension of the world's horizon. His works have a well-thought-out composition and are made perfectly. Lively love for beauty is pulsating in them. In their expression they become contemplation of silence and lively series of colourful flashes of mysterious quiet. A set of pictures is some kind of meditation which is to help to break out of a circle of thoughts to lead to a happy state of pure awareness by way of complete physical and mental relaxation. One may sense ecstatic and almost devout relishing with contact with the nature. Abundance of nature, chosen, this found reality which actually is unknown, triggers admiration and some kind of humbleness. Antoni Rut through his photographs and photo-graphics, gently examines and plies the imperceptible.

Leszek Lesiczka *an art critic, a president of the Pryzmat Association, an editor of "Foto Zeszyty".*



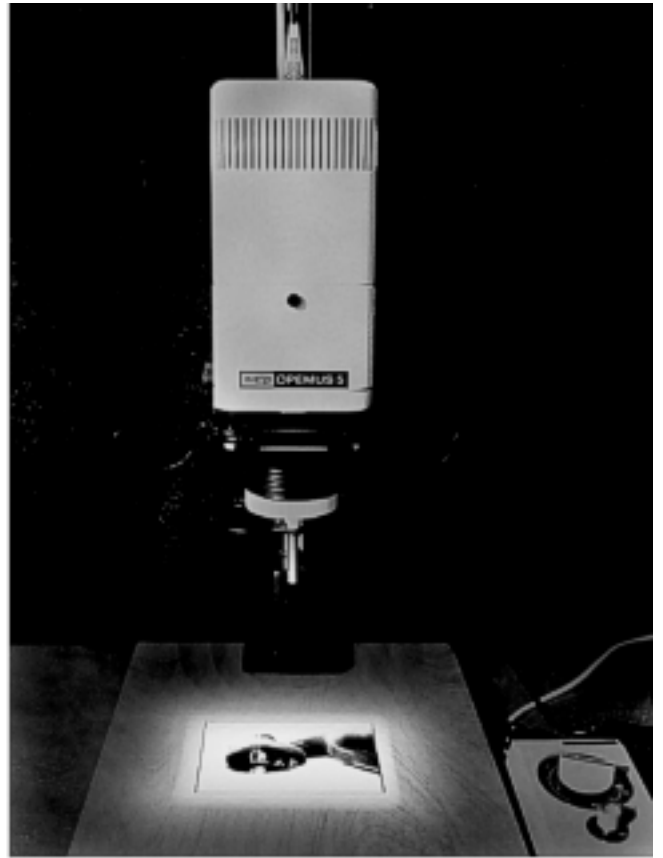


„W FSC III”, „In FSC III”, *fotografia, 45 x 60 cm. 1988*
Wyróżnienie, „II Ogólnopolski Plener Fotograficzny Kielce'88”, 1989

„Stara huta I”, „Old steelworks I”, *fotografia, 60 x 45 cm. 1988*
Brązowy Medal, „II Ogólnopolski Plener Fotograficzny Kielce'88”, 1989



„Kamienne portrety I”, „Stone portraits I”, *foto-grafika, 30 x 40 cm. 2009*
Wyróżnienie, „Salon Wielkopolski”, Muzeum Regionalne w Czarnkowie, 2009
Złoty Medal, „My Koziorożce”, Galeria Polan Sto w Poznaniu, 2010



„W atelier”, „In the atelier”, *fotografia, 70 x 50 cm. 1980*
I Nagroda, „II Międzywojewódzki Konkurs Fotograficzny
„Rzemiosło wczoraj i dziś” Poznań, 1980



„Modelka”, „Model”, *fotografia, 30 x 45 cm. 1967*
I Nagroda, Konkurs Fotograficzny, Akademia Rolnicza Poznań, 1967



„Wiosna”, „Spring”, *fotografia*, 30 x 30 cm. 1985
Srebrny Medal „I Ogólnopolski Plener Fotograficzny Kielce'87”, 1987
Złoty Medal „VIII Wystawa Fotografii Rzemiosła Wielkopolskiego Poznań'87”, 1987



„Hanoi Rocks - Rock Arena”, „Hanoi Rocks - Rock Arena”, fotografia 40 x 30 cm. 1985

DRUGA PRZESTRZEŃ

„Czy naprawdę zgubiliśmy wiarę w drugą przestrzeń?
I znikło, przepadło i Niebo, i Piekło?”
(Cz. Miłosz, Druga przestrzeń)

– myślę słowami poety, patrząc na jedno ze zdjęć z cyklu „Czarne i białe”. Tak, czasem tę wiarę gubimy – ale dzięki takim zdjęciom można ją odzyskać.

Antoniego Ruta poznałam kilka lat temu. Pamiętam, jak dziś, gdy przeprowadziłam z nim swój pierwszy wywiad. Spotkaliśmy się w WBPiCAK w Poznaniu, gdzie prezentowana była wystawa prac zgłoszonych na konkurs „Przestrzeń wyobraźni”. W czasie gdy towarzyszący mi operator filmował ekspozycję, my zaczęliśmy rozmawiać o języku polskim – a dokładnie o przenikaniu do polszczyzny wyrazów obcego pochodzenia. Ponieważ jako absolwentce Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej z doktoratem z zakresu nauk humanistycznych stan ojczystego języka nie jest mi obojętny, od razu poczułam, że spotkałam w Panu Antonim bratnią duszę. Nie wiedziałam jeszcze wtedy, że spotkałam osobę, której zawdzięczać będąc tyle artystycznych wzruszeń i która wciągnie mnie we wspaniałą świat fotografię.

Wchodziłam w ten świat powoli, oglądając kolejne, nowe wystawy, ale też sięgając do tych archiwalnych. Pamiętam, jak przygotowując się do jednego ze spotkań z Panem Antonim w studiu telewizyjnym, trafiłam na zdjęcia z cyklu „Żyją wśród nas” oraz fotografie z Azji Środkowej – wykonane w 1978 roku zdjęcia Buchar, Chiwy i Samarkandy. To zdjęcia reportażowe, ale od pierwszego na nie spojrzenia czułam, że są czymś więcej niż tylko prostą dokumentacją skrawka rzeczywistości. Bardzo delikatnie, lecz już dostrzegalnie rysowała się w nich owa poetycka „druga przestrzeń”. Im więcej oglądałam zdjęć Antoniego Ruta, tym ta przestrzeń stawała się dla mnie bardziej widoczna.

Antoni Rut ma niezwykle dar dostrzegania nieoczywistości w oczywistościach, nierozpoznanego w pozornie rozpoznanym, zagadki i tajemnicy w tym, co niby już dawno nazwane. To jego zdjęcia utwierdzają mnie w przekonaniu, że współczesny świat – choć na miliardy sposobów już sfotografowany i sfilmowany – wciąż ma w sobie coś do odkrycia. To jego fotografie przypominają też prostą, ale zapomnianą dziś prawdę: że zdjęć naprawdę ważnych można zrobić kilka, kilkanaście, może kilkadziesiąt – ale nie milion. „Pstrykanie” wszystkiego dookoła aparatem w telefonie niczemu nie służy. Do większości tych zdjęć nigdy się nie wraca. Fotografia to nie obraz, nie odwzorowanie – lecz odkrycie.

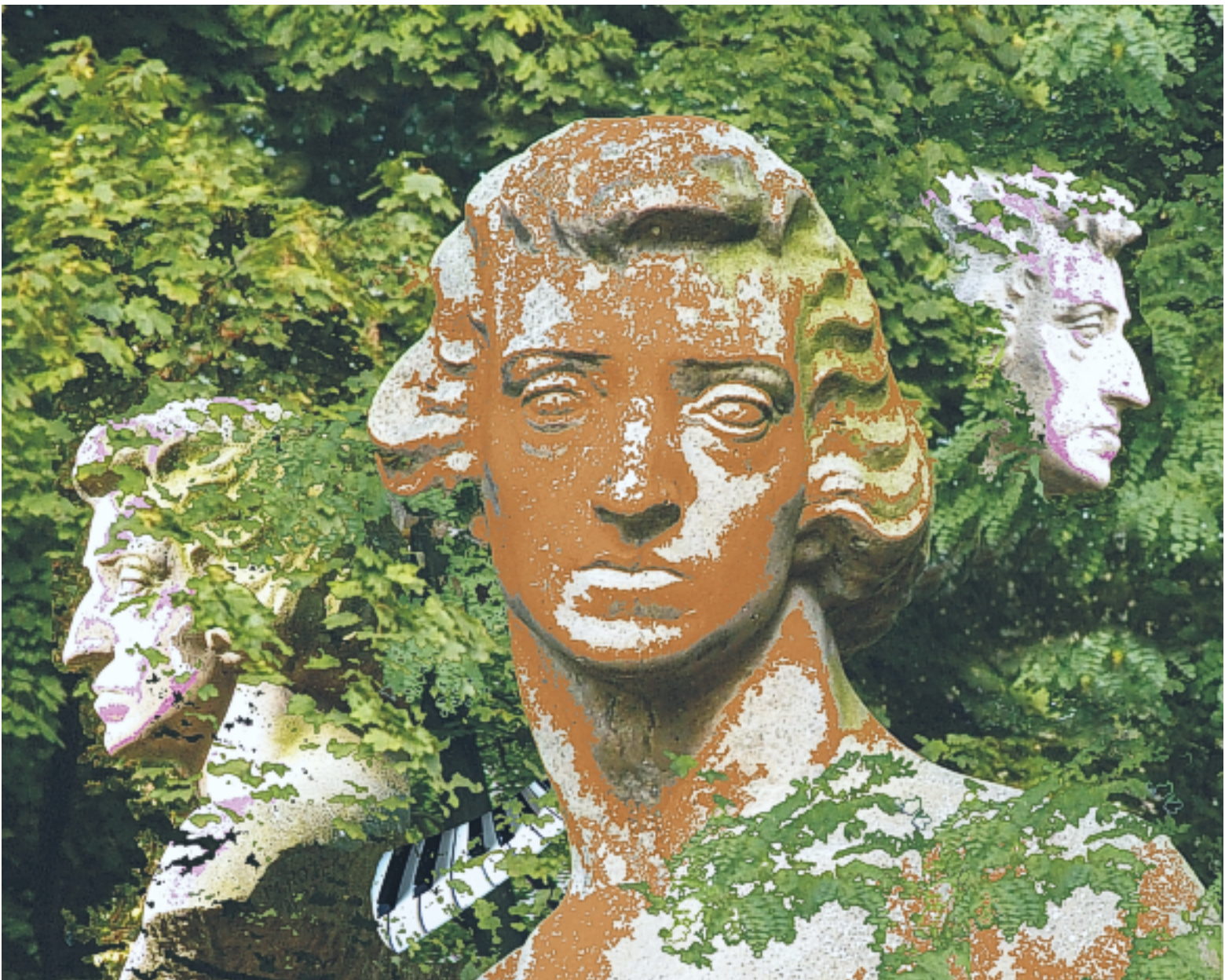
Wystawy Antoniego Ruta to pokazy zdjęć-odkryć. Taka sztuka nie jest łatwa w odbiorze, bo nie da się oglądać jej biernie. By dostrzec jej głębię, trzeba aktywności odbiorczej, pracy, podjęcia dialogu. Ci, którzy przyjmują zaproszenie, dostają wspaniałą nagrodę. Dostrzegają inny świat.

Nie zliczę już naszych rozmów przy okazji kolejnych wystaw. Urzekły mnie „Cztery pory roku” z cyklu „Meandry przestrzeni”, zaintrygowała „Przestrzeń poza przestrzenią” i fotografii z serii „W sieci codzienności”. Ale nie zapomnę też zdjęć zespołów rockowych w Fotoplastykonie. Pan Antoni na rockowym koncercie? To było odkrycie! Opowieść o tym, jak zrobił słynne zdjęcie Bruce'owi Dickinsonowi, przyplacając to prawie utratą słuchu – bezcenna. Powtarzam ją kolejnym osobom z niekrytą satysfakcją, że znam człowieka, który tego dokonał i to mnie opowiedział tę niesamowitą historię.

Muszę bowiem dodać, że to przecież Antoni Rut przybliżył mi świat fotografii trójwymiarowej. Pewnego razu przyniósł do studia Winogradzkiej Telewizji Kablowej teczkę wypełnioną aparatami stereoskopowymi. Nie miałam pojęcia, jaki był mechanizm ich działania. To pan Antoni wyjaśnił mi, czym jest stereofotografia i jak funkcjonuje Fotoplastykon. Lekcja okazała się na tyle inspirująca, że od tamtej pory nie opuściłam żadnej fotoplastykonowej wystawy. Więcej – w 2016 roku, oczywiście przy nieocenionym merytorycznym wsparciu Antoniego Ruta, napisałam rozdział do książki poświęconej Fotoplastykonowi Poznańskiemu.

Szanowny Panie Antoni – dziękuję. Dziękuję za te wszystkie ważne chwile w towarzystwie Pana i pańskich prac. Za wszystkie ciekawe historie, które opowiada Pan swoją sztuką. I za to, że w świecie pełnym dosłowności i przyziemności – ocala Pan „drugą przestrzeń”.

Z serdecznymi gratulacjami z okazji jubileuszu pracy artystycznej oraz niecierpliwym oczekiwaniem na kolejne inspirujące zdjęcia, spotkania i rozmowy –



„Chopin III”, „Chopin III”, *foto-grafika, 30 x 45 cm. 2010*

Wyróżnienie Starosty Pilskiego, „Salon Wielkopolski”, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie, 2010

Wyróżnienie, Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Chopin”, MOK w Gnieźnie, 2010

Wyróżnienie, „I Poznański Salon Robinsonada”, Galeria Słońce w Poznaniu, 2011

SECOND SPACE

“Have we really lost faith in that other space?
Have they vanished forever, both Heaven and Hell?”
(Cz. Miłosz, Second Space)

When I look at one of the pictures from the “Black and white” cycle, I think with the poet's words. Yes, sometimes we lose this faith - but thanks to such pictures, we may regain it.

I met Antoni Rut a few years ago. I still remember when I interviewed him for the first time. We met in the Regional Public Library and Culture Animation Center (WBPiCAK) at ul. Prusa in Poznan, where there was an exhibition of works submitted for the contest named “Przestrzeń Wyobraźni [Space of Imagination]”. At the time when a cameraman, who was keeping me company, was filming the exhibition, we started talking about the Polish language - precisely about the penetration of foreign words into it. As a graduate in the Faculty of Polish and Classic studies, a Doctor in Humanities, the condition of the mother language is not indifferent for me. I immediately felt that I found my soul mate in Mr. Antoni. I did not know then that I had met a person with whom I would share so many artistic emotions, and who would involve me in a beautiful world of photography.

I was entering into this world slowly, while looking at other new exhibitions, but reaching also for the archival ones. I remember when I was preparing for one of the meetings with Mr. Antoni in a television studio. I came upon a picture from the “Żyją wśród nas [They live among us]” cycle as well as photos taken in Central Asia - a picture of Buchara, Chiwa and Samarkanda taken in 1978. This is a press photo, but when I looked at it for the first time I felt that it was something more than just a simple documentation of a patch of reality. The poetic “second space” was appearing very gently but yet discernibly. The more of Antoni Rut's pictures I was looking at, the more visible space was becoming.

Antoni Rut has an extraordinary gift to notice non-obviousness in obviousness; the unrecognized in seemingly recognized; riddles and secrets in what is supposedly named. His pictures prove that the contemporary world - although it is photographed and filmed in billions of ways - has still something to discover. These are his photos which recall a simple but today forgotten truth: that one may take a few, a few dozen or even several tens of very important pictures - but not a million. “Snapping” photos of everything that is around us with a telephone does not serve any purpose. No one comes back to most of these pictures. Photography is not a picture, not a copy - but discovery.

Antoni Rut's exhibitions are shows of picture-discoveries. This kind of art is difficult in reception, but one cannot watch it passively. To discern its depth, the activity of an audience, work and taking up dialog are needed. Those who accept an invitation, win a great award. They notice a different world.

I can't even count our conversations during other exhibitions. “Cztery Pory Roku [Four seasons]” from the “Meandry przestrzeni [Intricacies of space]” bewitched me, while “Przestrzeń poza przestrzenią [Space outside space]” and fine art photographs from the “W sieci codzienności [Daily life network]”, series intrigued me. However, I will not forget pictures of rock music bands in the Fotoplastykon. Mr. Antoni on a rock music concert? It was the discovery! A story in which he took a picture of the famous Bruce Dickinson and almost lost his hearing - priceless. I tell it to other people with satisfaction that I know a man who did it and told me this incredible story.

Since I must add that it was Antoni Rut who introduced me to the world of 3D photography. Once upon a time, he brought to Winograd Cable Television a briefcase with stereoscopic cameras. I had no idea how they worked. It was Mr. Antoni who explained what stereophotography was and how a stereoscope worked. The lesson was so inspiring that since then I have not missed any stereoscopic exhibition. What is more - in 2016, of course with invaluable factual support from Antoni Rut, I wrote a chapter in the book devoted to the Poznan Fotoplastykon.

Dear Mr. Antoni - thank you. Thank you for all these important moments in the company of you and your works. For all the interesting stories that you tell with your art. And for that in the world full of literality and mundaneness - you are saving the “second space”.

With cordial congratulations on the jubilee of an artistic career, and impatiently waiting for the next inspiring pictures, meetings and discussions.



„Turbo - Metalmania”, „Turbo - Metalmania”, *fotografia*, 30 x 40 cm. 1987

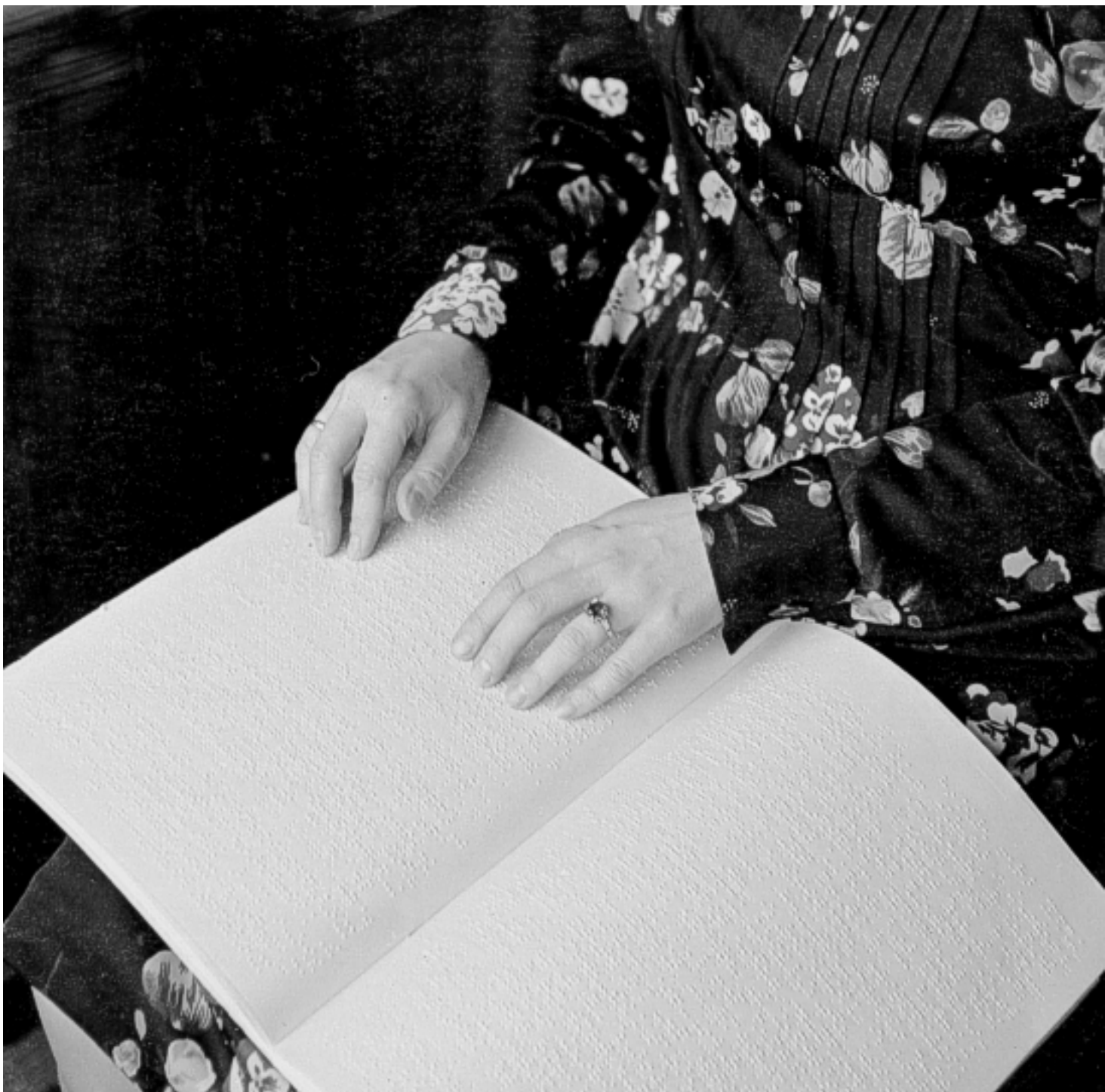


„Iron Maiden”, „Iron Maiden”, *fotografia, 30 x 40 cm. 1984*
„Turbo - Metalmania”, „Turbo - Metalmania”, *fotografia, 30 x 40 cm. 1987*





„Żyją wśród nas I”, „They live among us I”, *fotografia, 40 x 40 cm. 1979*
I Nagroda, II Ogólnopolski Przegląd Twórczości „Żyją wśród nas” WDK w Koninie, 1983



„Żyją wśród nas II”, „They live among us II”, *fotografia, 40 x 40 cm. 1979*
I Nagroda, II Ogólnopolski Przegląd Twórczości „Żyją wśród nas” WDK w Koninie, 1983



„Ponad ciszą”, „Over silence”, *fotografia, 40 x 40 cm. 1999*



„Rysy czasu”, „Features of time”, foto-grafika, 30 x 40 cm. 2004
„Między niebem a ziemią 26”, „Between heaven and earth 26”, foto-grafika 30 x 45 cm. 2006





„Pas de Cheville”, „Pas de Cheville”, foto-grafika na płótnie, 50 x 65 cm. 2007

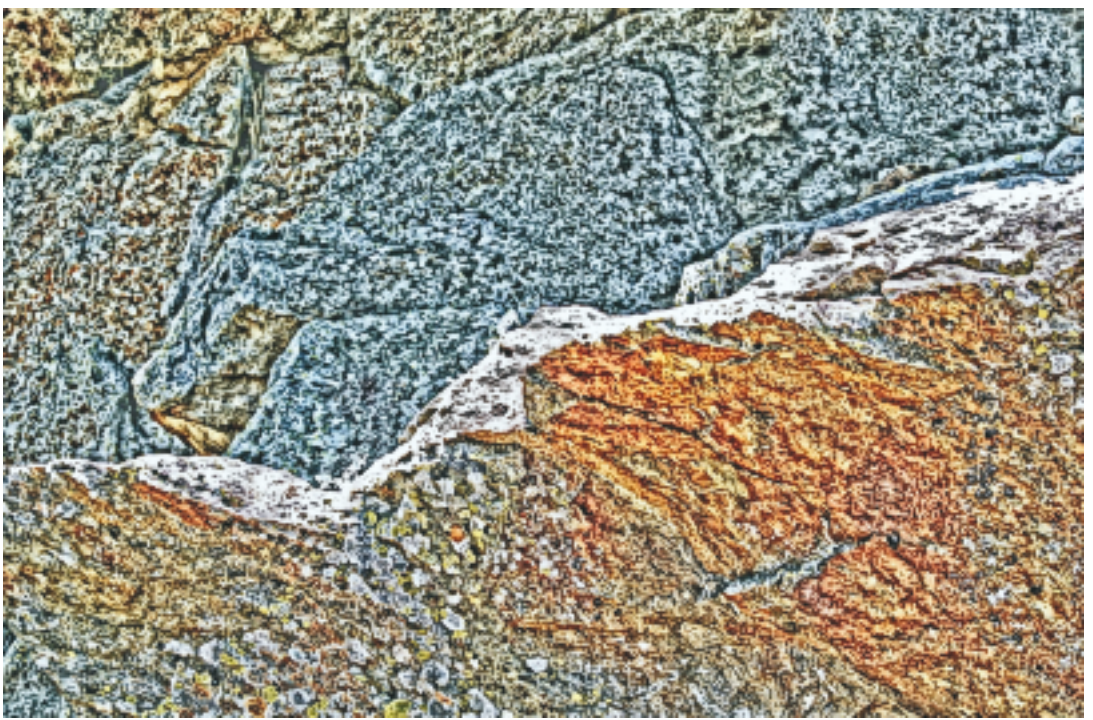
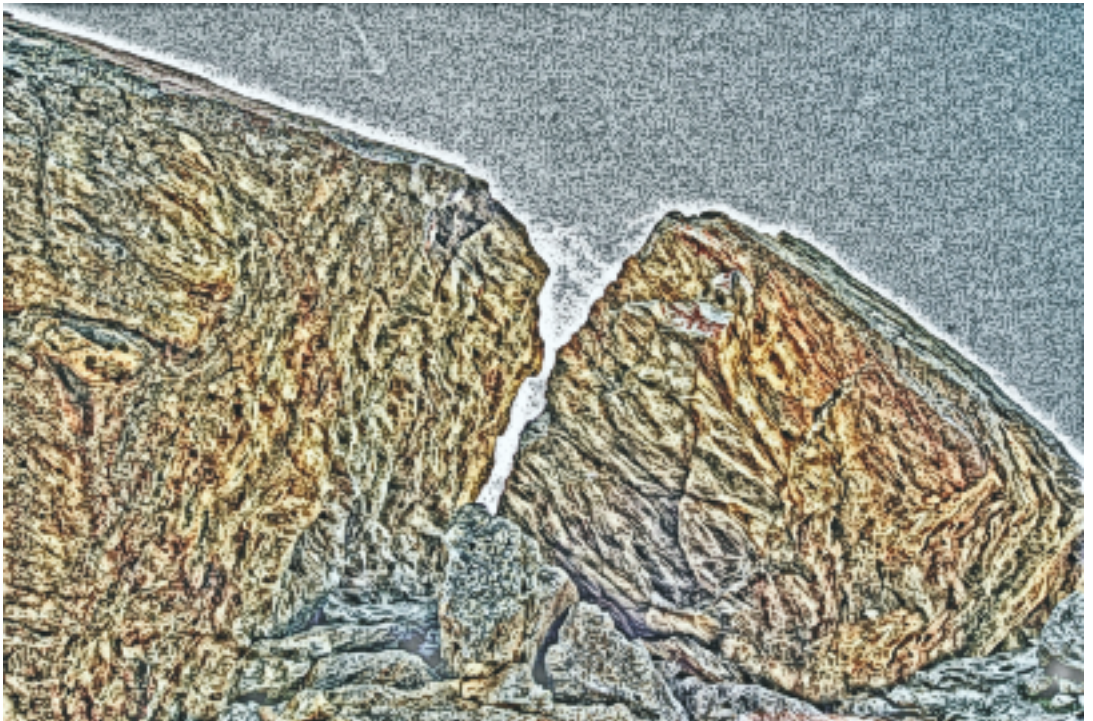
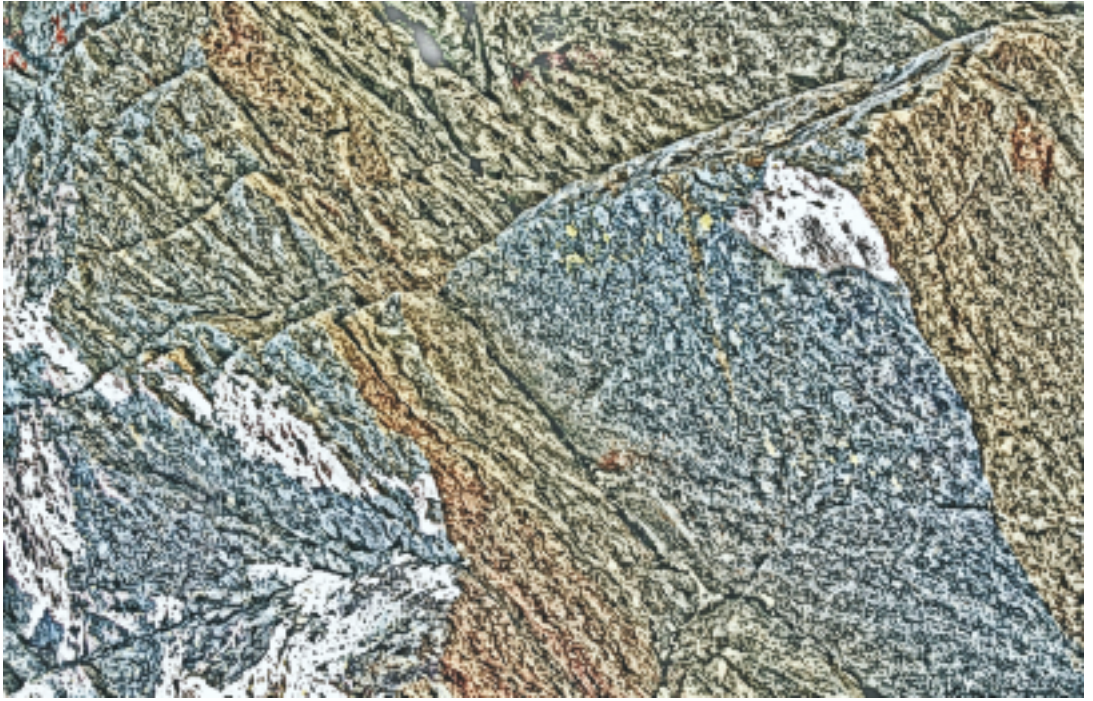


„Czarne i białe 16”, „Black and white 16”, fotografia, 45 x 60 cm. 2016



„Pejzaż Walencji”, „Valencia cityscape”, *foto-grafika*, 70 x 100 cm. 2016

**„Między niebem a ziemią 54, 55, 57”, „Between heaven and earth 54, 55, 57”,
fotografia 30 x 45 cm. 2005**





„Oaza”, „Oasis”, *foto-grafika*, 30 x 45 cm. 2002



„Pejzaże wielkopolskie 2”, „Landscapes of wielkopolska 2”, *fotografia, 30 x 45 cm. 1998*
„Horyzonty natury 6”, „Horizons of nature 6”, *fotografia, 30 x 40 cm, 2001*





„Odbicie w stawie”, „Reflection in the pond”, *fotografia, 30 x 45 cm. 1998*

„Zestaw bez tytułu”, „Set without title”, *fotografia, 30 x 40 cm. 1998*
III Nagroda, „9 Krajowy Salon Fotografii Artystycznej Żary'99”, 1999
Nagroda Specjalna, „XXX Konfrontacje Fotograficzne Gorzów Wlkp'2000”, 2000







„Wierzby wielkopolskie 108”, „Willow Wielkopolska 108”,
fotografia, 70 x 100 cm. 1996

„W szumie przemijania”, „In the noise of passing”,*foto-grafika, 100 x 70 cm. 2002*
Nagroda Burmistrza, „Salon Wielkopolski”, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej, 2003



„Charków - okruchy czasu I”, „Kharkiv - time crumbs I”, *foto-grafika, 40 x 40 cm. 2003*
Nagroda Starosty Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Salon Wielkopolski,
Muzeum Ziemi Czarnkowskiej, 2004

„Charków - okruchy czasu II”, „Kharkiv - time crumbs II”, *foto-grafika, 45 x 30 cm. 2003*
Nagroda Starosty Czarnkowsko-Trzcianeckiego, „Salon Wielkopolski”,
Muzeum Ziemi Czarnkowskiej, 2004





„Plac Kolegiacki”, „Collegiate Square”, *foto-grafika*, 30 x 45 cm. 2008
Nagroda Burmistrza, „Salon Wielkopolski”, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie, 2008
Nagroda Specjalna, „My Koziorożce”, Muzeum Śremskie w Śreмі, 2009
Nagroda Specjalna, III Poznański Salon „Robinsonada”, Galeria Słońce w Poznaniu, 2013



„Okrągłak I”, „Okrągłak of Poznań I”, *foto-grafika, 30 x 45 cm. 2008*
Nagroda Burmistrza, „Salon Wielkopolski”, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie, 2008
Nagroda Specjalna, „My Koziorożce”, Muzeum Śremskie w Śremie, 2009
Nagroda Specjalna, III Poznański Salon „Robinsonada”, Galeria Słońce w Poznaniu, 2013



„Opera”, „Opera”, *foto-grafika, 30 x 45 cm. 2008*

Nagroda Burmistrza, „Salon Wielkopolski”, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie, 2008

Nagroda Specjalna, „My Koziorożce”, Muzeum Śremskie w Śremie, 2009

Nagroda Specjalna, III Poznański Salon „Robinsonada”, Galeria Słońce w Poznaniu, 2013

MARIA MAGDALENA POCGAJ

Antoniemu Rutowi

W milczeniu nieba, ponad śnieżnymi szczytami
furczą na wietrze kołowrotki chmur.
W miejscu, gdzie z ziemi wyrasta skała
samotny mistrz z białą brodą
okiem obiektywu
penetruje porytą powierzchnię,
gotów przysiąc, że to partytura muzyki kosmosu
albo zaszyfrowany w monolicie przekaz tysiącleci.

Wie, że wszystko to musi wyrazić w kadrze,
który ma wzruszyć do łez dusze wrażliwe.
Wie, że jego fotograficzna opowieść
powinna zaciekawiać i budzić zdumienie.

Dlatego, uzbrojony w statyw i ciekawość świata
podąża tam, gdzie innym brakuje fantazji i determinacji,
by gonić niewidzialne, odkrywać nową przestrzeń,
zdobywać horyzonty natury, ocalać rysy czasu.

Czy będą to kamienie z Pas de Cheville,
czy wyśnzione meandry przestrzeni,
albo nawet rodzime wierzbowanie,
zaskoczą nas nieoczekiwane głębie obrazów,
złowionych w sieci codzienności.

Samotny mistrz z białą brodą
odsłoni przed nami swoje fascynacje,
podzieli się impresjami w słońcu,
bo między niebem a ziemią ma własne obszary wyobraźni,
stwarzane na nowo w migawkach chwil.



„Zamek I”, „Castle I”, *foto-grafika*, 30 x 45 cm. 2008

MARIA MAGDALENA POCGAJ

To Antoni Rut

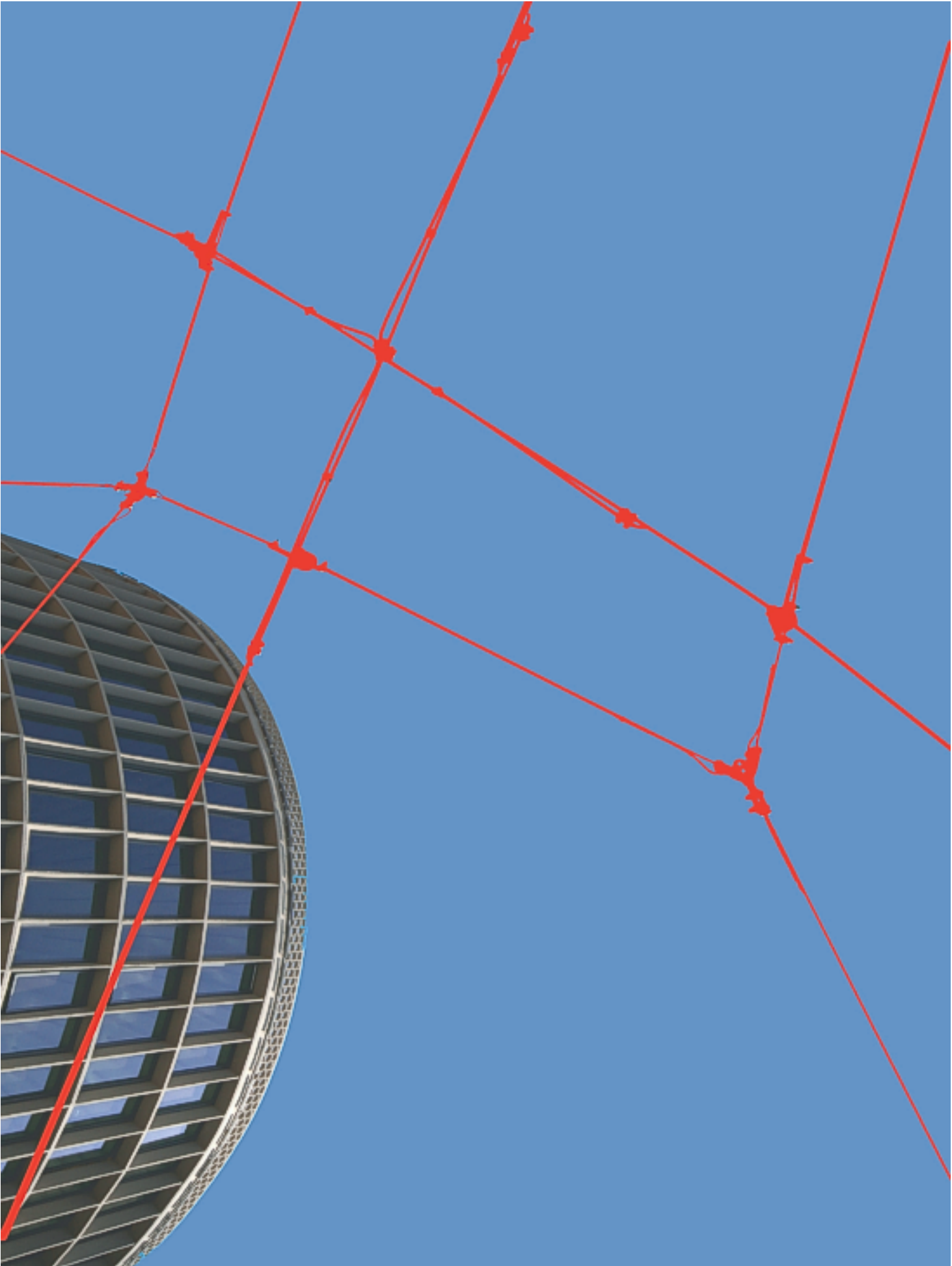
In the sky's silence, over snowy summits
Welters of clouds whirr in the wind.
In the place where a rock grows in the ground
A lonely master with a white beard
Penetrates the furrowed surface
With the lens,
Ready to swear that this is the score of cosmic music
Or a thousand year tradition encrypted in the monolith.

He knows that he must express everything in the frame,
Which is supposed to make the sensitive soul move to tears.
He knows that his photographic story
Should interest and provide amazement.

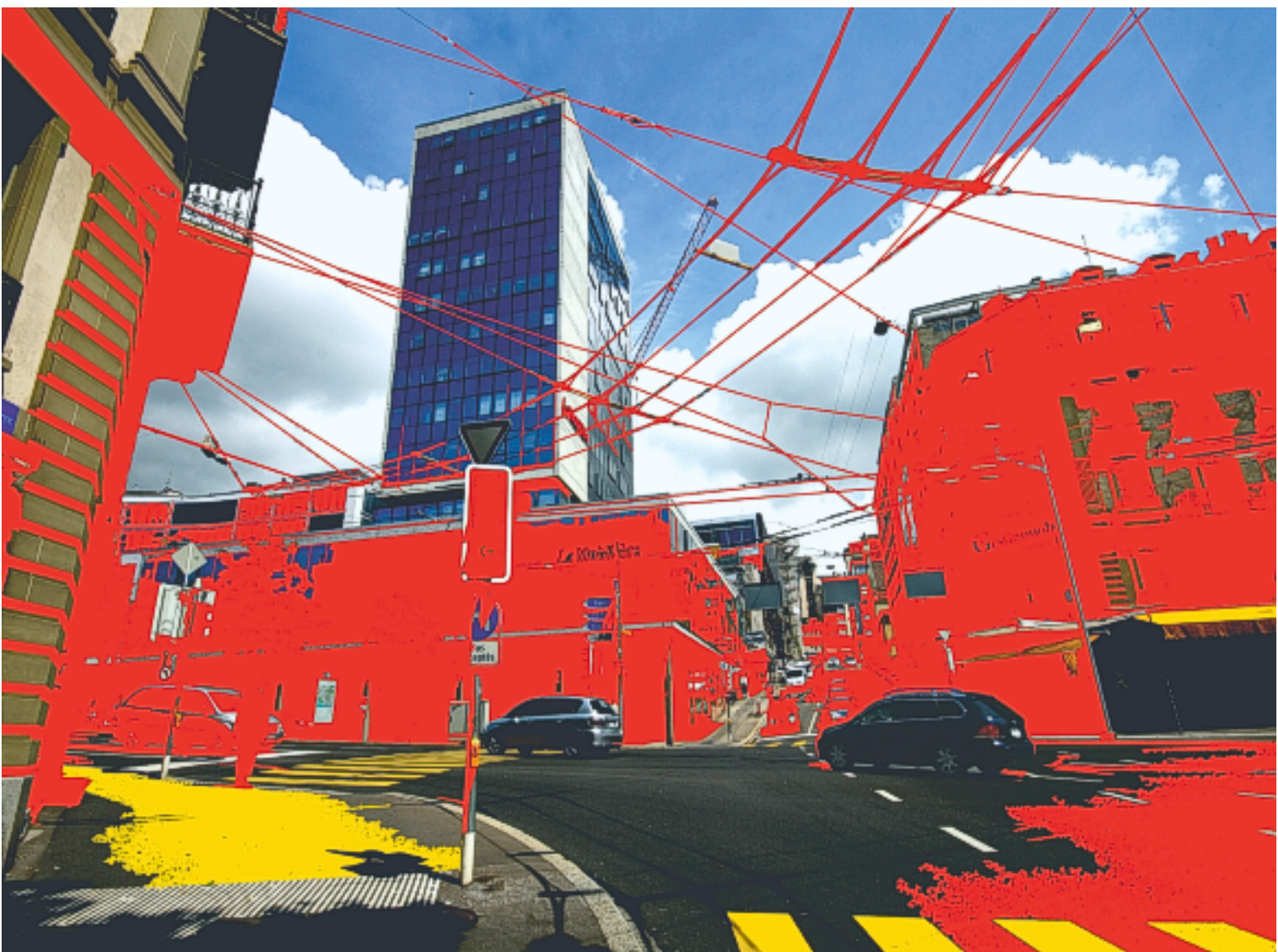
Thus armed with a stand, and curiosity about the world
He goes where others have no fantasy and determination,
To follow the invisible, discover new space,
Capture nature's horizons, rescue outlines of time.

Whether they will be stones from Pas de Cheville,
Or dreamed intricacies of space,
Or even native willows,
We will be surprised with the unexpected depths of pictures,
Caught in the net of everyday lives.

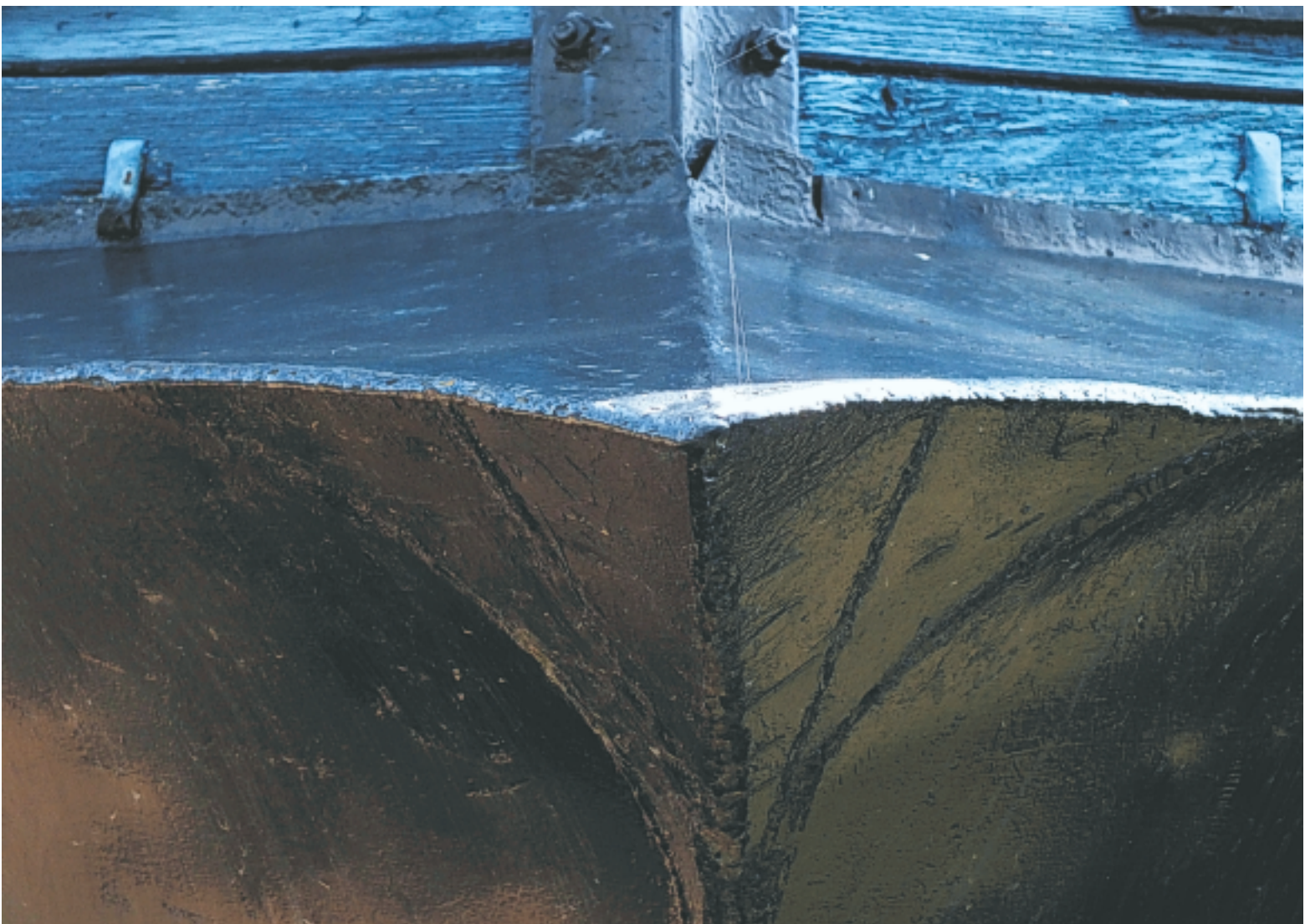
A lonely master with a white beard
Will show us his fascination,
Will share with us his impression in the sun,
As between sky and earth he has his own fields of imagination,
Created from scratch in pictures of moments.



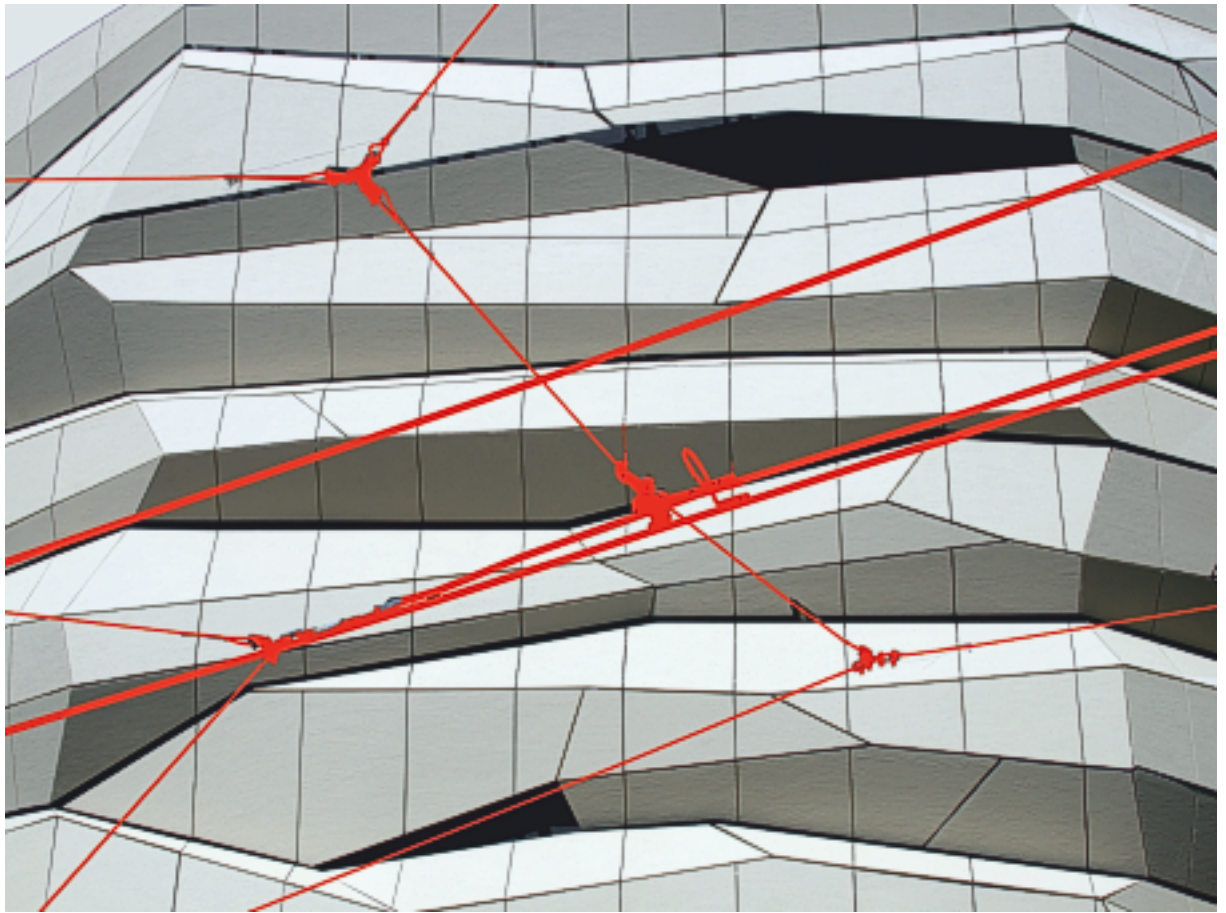
„W sieci codzienności 6”, „In the network of everyday life 6”,
foto-grafika, 45 x 60 cm. 2012



„W sieci codzienności 9”, „In the network of everyday life 9”,
foto-grafika, 70 x 100 cm. 2011



„Kompozycja I”, „Composition I”, *fotografia*, 70 x 100 cm. 2016



„W sieci codzienności 7”, „In the network of everyday life 7”, *foto-grafika*, 45 x 60 cm. 2012
„W sieci codzienności 11”, „In the network of everyday life 11”, *foto-grafika* 45 x 60 cm. 2012





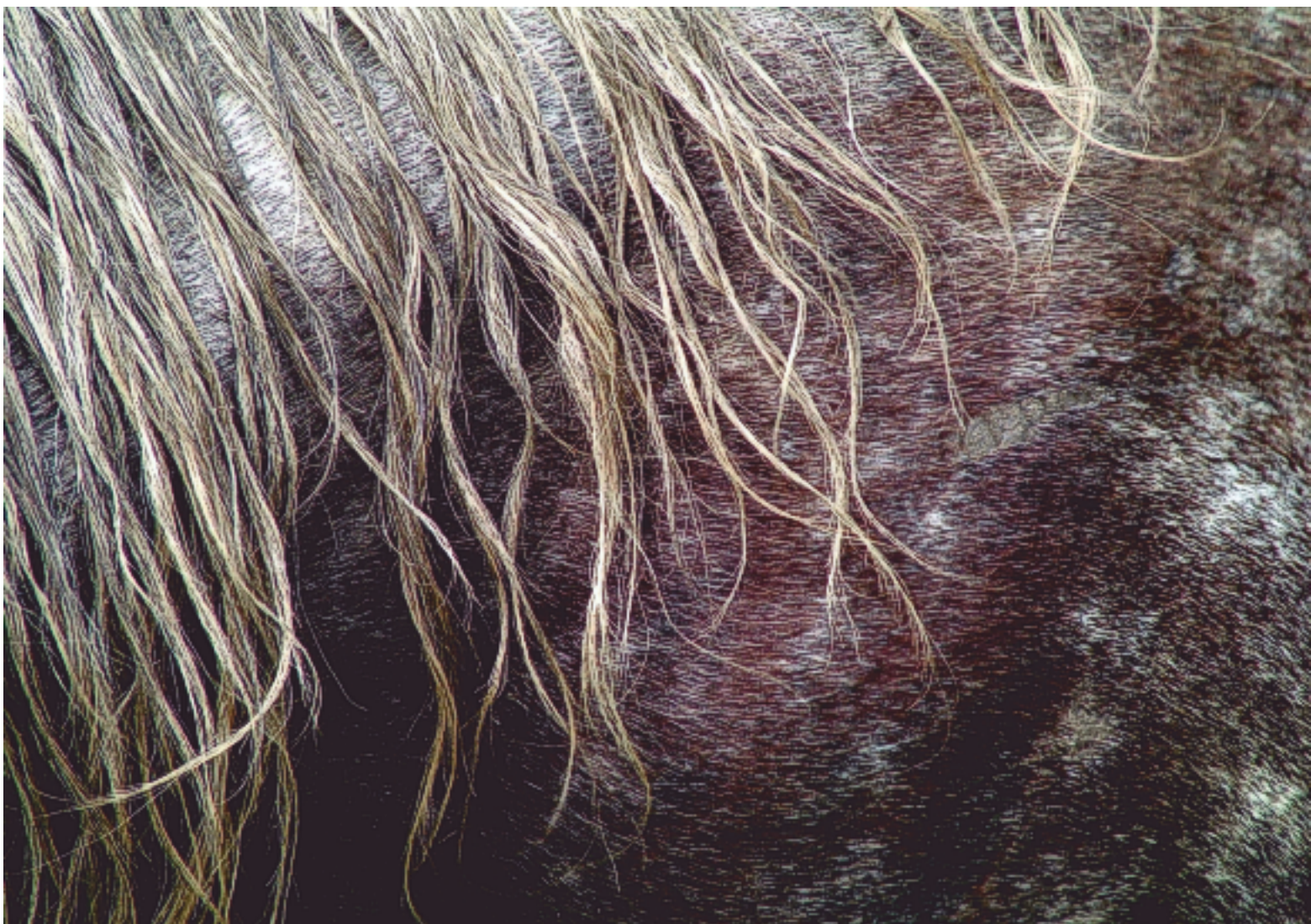
**„W sieci codzienności 2”, „In the network of everyday life 2”,
foto-grafika, 45 x 60 cm. 2012**



„W sieci codzienności 26”, „In the network of everyday life 26”,
fotografia, 45 x 60 cm. 2012



„Konie I”, „Horses I”, *fotografia*, 70 x 100 cm. 2016
Nagroda I, „XV Salon Wielkopolski”, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie, 2016



„Konie II”, „Horses II”, *fotografia, 70 x 100 cm. 2016*
Nagroda I, „XV Salon Wielkopolski”, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie, 2016



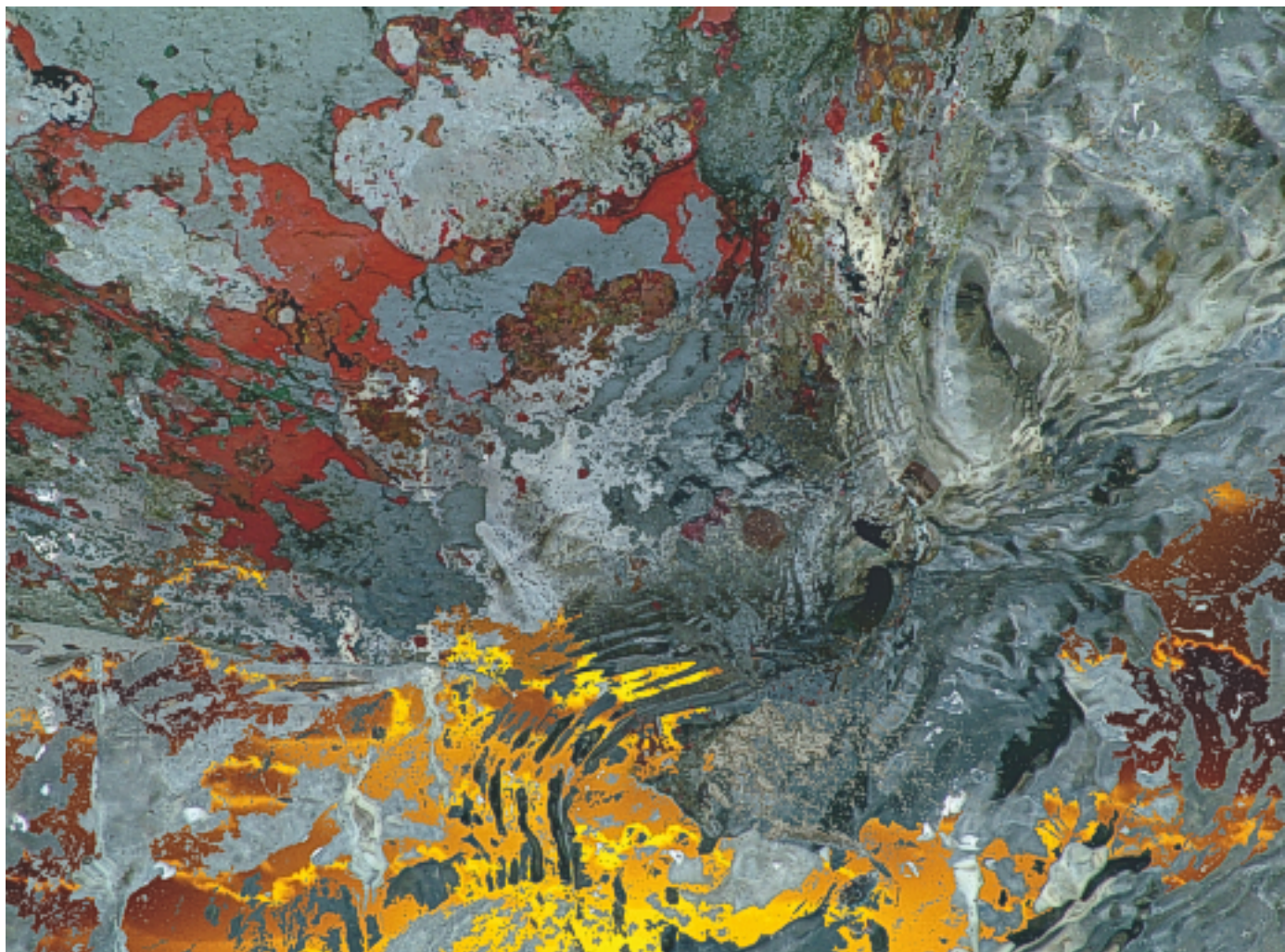
„Kompozycja”, „Composition”, *fotografia*, 70 x 100 cm, 2015



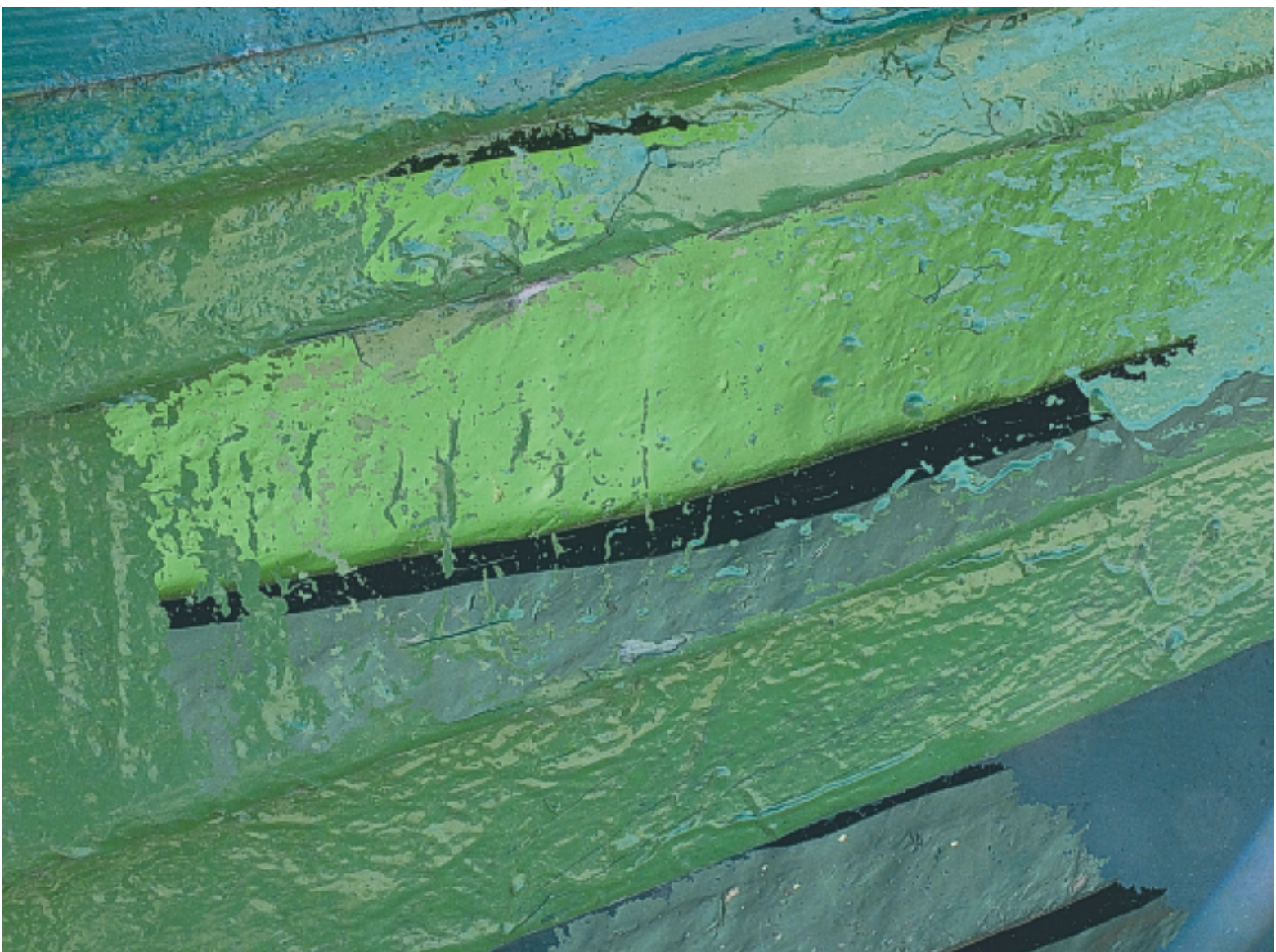
„W Botaniku I”, „In the Botanica I”, *fotografia*, 45 x 60 cm. 2013
Wyróżnienie, „Ogród Botaniczny - Ogród Sztuki”, Botanik w Poznaniu, 2013



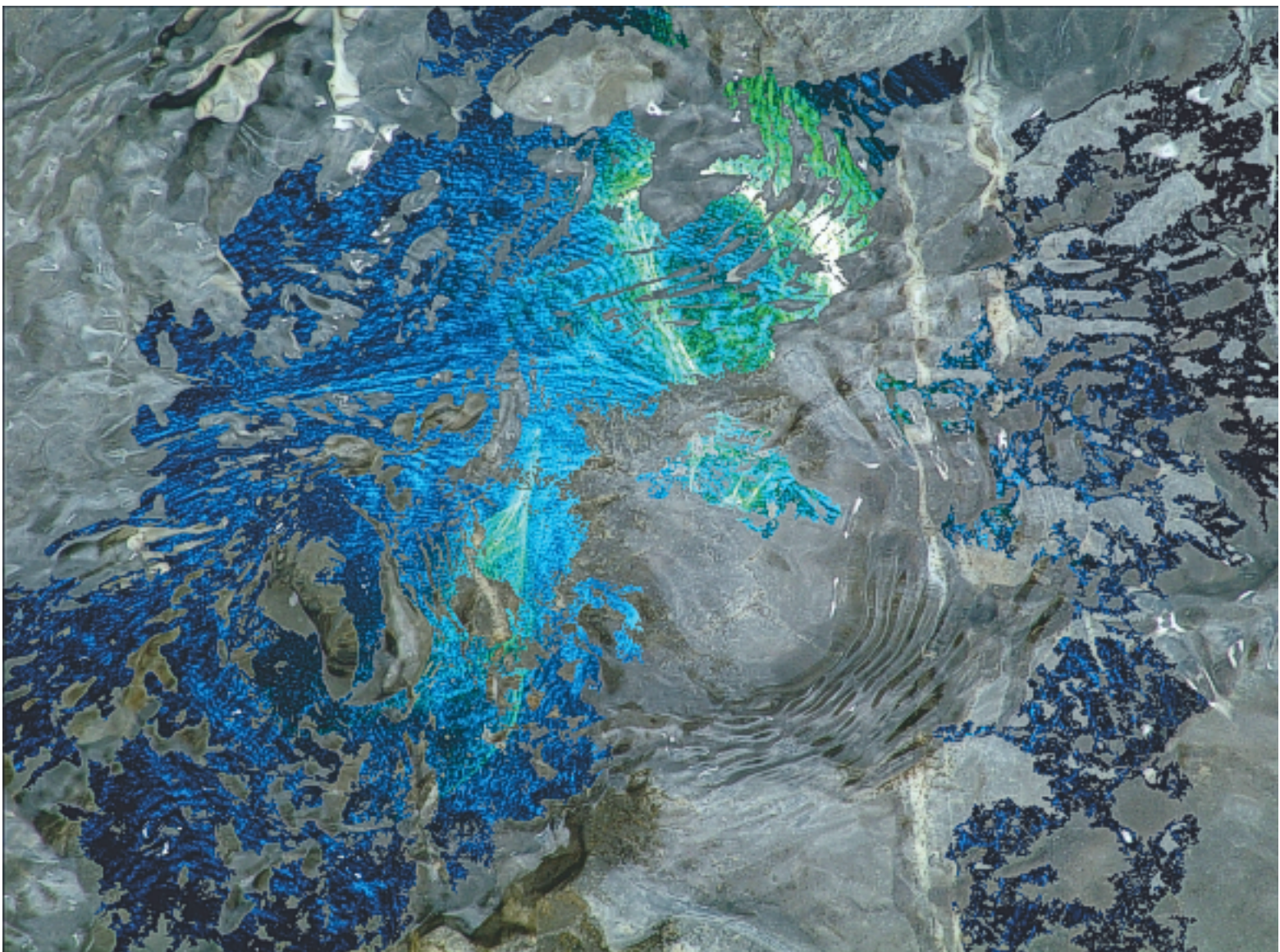
„Cztery pory roku I, II, III, IV”, „Four seasons I, II, III, IV”, *fotografia, 45 x 60 cm. 2015*



„W sieci codzienności 12”, „In the network of everyday life 12”,
foto-grafika, 45 x 60 cm. 2012



„Meandry przestrzeni”, „Meandering of space”, *foto-grafika*, 45 x 60 cm. 2016



**„W sieci codzienności 17”, „In the network of everyday life 17”,
*foto-grafika 45 x 60 cm. 2012***



„W sieci codzienności 29”, „In the network of everyday life 29”,
fotografia, 45 x 60 cm. 2007

Nagroda Burmistrza, „XIII Salon Wielkopolski”, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie, 2014
II Nagroda, V Poznański Salon „Robinsonada”, Galeria Skalar w Poznaniu, 2015

ŻYCIE JAK SZTUKA

Antoni Rut. Klasyk fotografii krajobrazu, ujmującego malarstwa, czystej fotografii, wyrafinowanego warsztatu, specyficznego gatunku nacechowanego pełnią światła i wirującym powietrzem wypełniającym obraz nieba. Wsłuchuje się w siebie, w swoje wnętrze, w swoją duszę i serce by lepiej, pełniej, głębiej oddać w swoich pracach piękno przyrody.

Jest jednym z ważniejszych inicjatorów i twórców zaplecza artystycznego i ruchu fotograficznego w Polsce. Współpracował z wieloma galeriami i muzeami krajowymi i zagranicznymi m.in.: Galerią Miejską w Charkowie, Galerią Centre Gryonnaise w Szwajcarii, Galerią Miejską Arsenal w Poznaniu, Muzeum Narodowym w Poznaniu, Muzeum Narodowym Rolnictwa w Szreniawie, Muzeum Zamek Górków w Szamotułach, Muzeum Średzkim Dwór w Koszutach, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie i in. Swoje prace prezentował 829 razy m.in. w 64 wystawach indywidualnych (64 tytułach) eksponowanych w muzeach i galeriach w Polsce oraz Francji, Belgii, Holandii, Hiszpanii, Danii, Szwajcarii, Niemczech, Austrii, Chinach na Ukrainie i Węgrzech a przede wszystkim, w latach 1982–2005 we własnej Galerii Fotografii „Fotoplastykon” w Poznaniu, której uroku dodawał stojący w niej ponad 50 lat fotoplastykon. Galeria nie była działalnością gospodarczą, istniała wyłącznie dzięki jego zamiłowaniu do fotografii trójwymiarowej. Wszystkie działania wynikały z jego pasji artystycznego zapisywania na światłoczułym papierze ulotnych chwil, nostalgicznych miejsc, skrywanych dążeń i namiętności człowieka oraz potrzeby umożliwienia wielu artystom konfrontacji na polu kultury i sztuki. Antoni Rut wziął udział w 246 wystawach zbiorowych. Zorganizował i był kuratorem 309 wystaw w Polsce i zagranicą, m.in.: „Bezdroża wyobraźni” (2004) środowiska poznańskich fotografików w Galerii Miejskiej w Charkowie, „Fotograficy z Charkowa” (2004) w Galerii Miejskiej Arsenal w Poznaniu, „Impresje poznańskie” i „Refleksje na koniec wieku” (2000) oraz „Obszary Wyobraźni” (2004) członków Okręgu Wielkopolskiego Związku Polskich Artystów Fotografików w Muzeum Narodowym w Poznaniu, „Nasza Wielkopolska” Oddziału Poznańskiego Związku Artystów Plastyków w Solalex w Szwajcarii, „Wrażenia i refleksje” (2017) Wielkopolskiego Związku Artystów Plastyków w Muzeum Narodowym Rolnictwa w Szreniawie.

W latach 1996-1999 został wiceprezesem OW Związku Polskich Fotografików Przyrodniczych. W latach 1999-2002 sekretarzem, a w latach 2002-2005 wiceprezesem OW Związku Polskich Artystów Fotografików. W latach 2003-2005 wiceprezesem a od 2009 r. prezesem Oddziału Poznańskiego a w latach 2009-2015 członkiem Zarządu Krajowego Związku Artystów Plastyków. Od 2015 r. jest prezesem Wielkopolskiego Związku Artystów Plastyków. Jest pomysłodawcą i organizatorem szesnastu edycji Ogólnopolskiego Konkursu Fotografii „Przestrzeń wyobraźni”, dziesięciu edycji Ogólnopolskiego Salonu Fotografii „My Koziorożce” oraz sześciu edycji Poznańskiego Salonu „Robinsonada”. Jest organizatorem sześciu poznańskich edycji Ogólnopolskiego Festiwalu Diaporam Cyfrowych. Jest autorem albumu fotografii „Wierzy wielkopolskie”. Przez osiem lat prowadził kursy fotografii, na których ponad pięciuset słuchaczom wpoił zasady artystycznego spojrzenia na otaczającą rzeczywistość i przedstawiania wizji i przemyśleń w nowatorski niespotykany sposób.

W 2003 roku otrzymał Srebrny Medal Fotoklubu RP „Zasłużony dla Fotografii Polskiej”. W 2010 roku odznaczony został przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Medalem „Gloria Artis”. W roku 2012 Zarząd Województwa przyznał Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie kultury. W roku 2013 odznaczony został przez Prezydenta RP Złotym Krzyżem Zasługi.

W książce „Antoni Rut” profesor Uniwersytetu Artystycznego Stefan Wojnecki napisał: „...Reasumując, na twórczą aktywność Antoniego Ruta składa się zarówno jego dorobek artystyczny, jak i organizacyjny. Bardzo trudno rozstrzygnąć, który z nich ma poważniejszą rangę w kulturze kraju. Jednak jedno jest pewne: dopiero całość jego aktywności tworzy niepowtarzalną sylwetkę człowieka, bez reszty oddanego polskiej kulturze wizualnej...”



**„Przestrzeń poza przestrzenią XIII”, „Space outside the space XIII”,
*foto-grafika 45 x 60 cm. 2014***

LIFE AS ART.

Antoni Rut. A classic exponent of landscape photography, pure photography, sophisticated technique, a specific kind, marked with full light and vibrating air, filling a picture of the sky. Through listening raptly to himself, in his own soul and heart he conveys natural beauty better, more fully and deeper in his works.

He is one of the most important initiators and creators of the artistic foundations of the photographic movement in Poland. He has cooperated with numerous galleries and national and foreign museums, among others: the Kharkiv City Art Gallery, the Centre Gryonnaise Art Gallery in Switzerland, the Municipal Gallery Arsenal in Poznan, the National Museum in Poznan, the National Agricultural Museum in Szreniawa, the Górków Castle Museum in Szamotuły, Sred Museum Minor House in Koszuty, the Czarnków Land Museum and others. He has presented his works 829 times, among others, at 64 individual exhibitions (64 titles) displayed in museums and galleries in Poland as well as France, Belgium, Netherlands, Spain, Denmark, Slovenia, Switzerland, Germany, Austria, China, Ukraine and Hungary, particularly between 1982 and 2005 in his own, "Fotoplastykon" Photo Gallery in Poznan, in which a stereoscope which had been standing inside for over 50 years, added some charm. The gallery was not a business; it existed due to a passion for 3D photography only. All activities resulted from his artistic passion for writing down fleeting moments, nostalgic places, hidden desires and human passions on photosensitive paper, as well as a need for allowing many artists to confront these ideas in the field of culture and art. Antoni Rut participated in 246 collective exhibitions. He has organized and has been a curator of 309 exhibitions in Poland and abroad, among others: "Bezdroża wyobraźni [Roadless tracts of Imagination]" (2004) of the Poznan Photographic Artists Community in the Kharkiv City Art Gallery, "Fotograficy z Charkowa [Fine art photographers from Kharkiv]" (2004) in the Municipal Gallery Arsenal in Poznan, "Impresje poznańskie [Poznan Impressions]", "Refleksje na koniec wieku [Reflections at the end of the century]" (2000), as well as, "Obszary Wyobraźni [Fields of Imagination]" (2004) of members of the Association of Polish Photography Artists and Designers in the National Museum in Poznan, "Nasza Wielkopolska [Our Wielkopolska]" of the Poznan Branch of the Association of Polish Photography Artists and Designers in Solalex in Switzerland, "Wrażenia i refleksje [Impressions and Reflection]" (2017) of the Wielkopolska Association of Polish Artists in the National Agricultural Museum in Szreniawa. Over the period 1996-1999 he became a vice-president of the Wielkopolska Branch of the Association of Polish Nature Photographers. Over the period 1999-2002 he was a secretary and over the period 2002-2005 a vice-president of the Wielkopolska District of the Polish Association of Art Photographers. Over the period 2003-2005 a vice-president and since 2009 president of the Poznan Branch, while over the period 2009-2015 a member of the National Management Board of the Association of Polish Artists and Designers. Since 2015 he has been a president of the Wielkopolska Association of Polish Artists and Designers. He is an originator and an organizer of sixteen editions of the Nationwide Photo Contest "Przestrzeń wyobraźni" [space of imagination], ten editions of the Nationwide Salon of Photography "My Koziorożce" [We, the Capricorns] and six editions of the Poznan Salon "Robinsonada". He is an organizer of six Poznan editions of the Nationwide Digital Diaporams Festival. He is an author of a photo album titled "Wielkopolskie wierzby" [Wielkopolska willows]. He had been providing a photography course, during which he instilled principles of an artistic view of the surrounding reality in older students, as well as introducing vision and reflections in an innovative way.

In 2003 he was awarded with a silver medal of the Photoclub of Republic of Poland "Rendered great service to Polish photography". In 2010 he was honored by the Minister of Culture and National Heritage with the "Gloria Artis" medal. In 2012, in commemorating 45 years of his artistic work, the Voivodeship Executive Board awarded him with the Wielkopolska Voivodship Marshall's Award in the field of culture. In 2013 he was honored by the President of the Republic of Poland with the Gold Cross of Achievement.

In the book titled "Antoni Rut", Professor Stefan Wojnecki from the University of Arts Poznan wrote: "... to sum things up, Antoni Rut's creative activity consists of both artistic and organisational outputs. It is very difficult to settle which one is more important in the state's culture. However, one thing is for sure: the entity of his activity creates a unique profile of a person, who is devoted to the Polish visual culture without a remainder..."

Leszek Lesiczka *an art critic, a president of the Pryzmat Association, an editor of Foto Zeszyty*



„Konie III”, „Horses III”, *fotografia, 70 x 100 cm. 2016*
Nagroda I, „XV Salon Wielkopolski”, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie, 2016

WYSTAWY INDYWIDUALNE:

1. „To jest Rudno” Rudno 1972, Pałac Kultury Poznań 1972,
2. „Migawki z Kaukazu” O.D.K. Cybinka Poznań 1974, Akademia Rolnicza Poznań 1975,
3. „Impresje” Akademia Rolnicza Poznań 1975,
4. „Retrospekcje” Salon Poznańskiego Towarzystwa Fotograficznego Poznań 1976,
5. „Kobieta i krajobraz” Klub Mozaika Poznań 1977, Klub AGORA, Galeria III Ściana Poznań 1978,
6. „Wspomnienia z Azji Środkowej” PTF Poznań 1978, Galeria Piwnicy Świdnickiej Wrocław 1978, Galeria OKO Poznań 1978, D.K.K. Choszczno 1980, Fotoplastykon Poznań 1984, D.K. Chodzież 1988,
7. „Żyją wśród nas” PTF Poznań 1979, Galeria OKO Poznań 1980, KMPIK Olsztyn 1980, AWF Poznań 1981, Pałac Kultury Poznań 1981, Fotoplastykon Poznań 1983, Strasburg Francja 1988,
8. „Jej portret” Galeria OKO Poznań 1979, Galeria Piwnicy Świdnickiej Wrocław 1980, Fotoplastykon Poznań 1984, Galeria Oskard Konin 1988, Galeria „P” Piła 1988, Fotoplastykon P-ń 1996,
9. „Poszukiwania” PTF Poznań 1981, Fotoplastykon Poznań 1983, Galeria Oskard Konin 1988, D.K. Chodzież 1988,
10. „Wspomnienia” Salon Poznańskiego Towarzystwa Fotograficznego Poznań 1982,
11. „Dziecko” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1984,
12. „Martwa natura” Salon Poznańskiego Towarzystwa Fotograficznego Poznań 1985,
13. „Iron Maiden'84 i 86” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1985,
14. „Rock Arena'85” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1986,
15. „Krajobrazy Polskie” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1985,
16. „Wystawa fotografii” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1985,
17. „Saxon, Accept” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1986,
18. „Tatry - Dolina 5 Stawów Polskich” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1986,
19. „Thomas Anders” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1987,
20. „Metalmania'87” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1987,
21. „Heavy Metal Battle'88” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1988,
22. „Gwiazdy Heavy Metalu” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1988,
23. „Metalmania'89” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1989,
24. „Retrospektywa” Pałac Kultury Poznań 1989,
25. „Skansen w Lednicy” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1990,
26. „Tatry” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1991,
27. „Wierzby uporządkowane” Galeria Start Poznań 1995,
28. „Wystawa malarstwa” Big Bank Poznań 1996,
29. „Impresje w słońcu” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1996,
30. „Wierzby” Big Bank Poznań 1996, Muzeum Ziemi Miłosławskiej Miłosław 1997,
31. „Krajobrazy Wielkopolskie” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1997,
32. „Moje malowanie - Wierzby” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1997,
33. „Fotografie” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1997,
34. „Przyroda w fotografii” AWF w Warszawie 1997,
35. „Moje malowanie” Biblioteka Miejska Luboń 1997, Mała Galeria Żarskiego Domu Kultury 1999, Miejski Ośrodek Kultury Gniezno 1998, Muzeum Regionalne Sęszew 1998, Trzcianecki Dom Kultury 1998,
36. „Fascynacje” Trzcianecki Dom Kultury 1998,
37. „Wystawa fotografii” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1998,
38. „Wielkopolskie wierzby” Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 1998,
39. „Pejzaże wielkopolskie” Galeria Fotografii Fotoplastykon, Poznań 1999,
40. „Wierzby” Muzeum Regionalne Wolsztyn 1999, Galeria Pięciu MCK Czarnków 2000,



**„Po schodach Baszty Halszki”, „Up the stairs of the Halszka Tower”,
*fotografia, 45 x 60 cm. 2016***

41. **„Ponad ciszą”** Fotoplastykon Poznań 1999, Towarzystwo Edukacji Bankowej, PTT OP 1999, Muzeum Regionalne Września 2001, UM w Poznaniu 2001, Galeria W Remoncie Sieraków 2013,
42. **„Nieoczekiwane głębie”** Galeria „P” PDK Piła 1999, Recklinghausen Niemcy 2001, Hol UW P-ń 2002, Pałac w Lubaszu 2002, Galeria Miejska Charków 2003, Nasz Klub Poznań 2004, Biblioteka Ekologiczna Poznań 2004,
43. **„Odkrywana przestrzeń”** Fotoplastykon Poznań 2000, Trzciancki Dom Kultury Trzcianka 2000, Fotoplastykon Poznań 2000, Muzeum Śremskie Śrem 2002,
44. **„Impresje alpejskie”** Galeria City Jungle Kalisz 2001, Fotoplastykon Poznań 2001, Galeria Green Way Poznań 2002, Muzeum Regionalne Stęszew 2002,
45. **„35 i Pół”** Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 2002,
46. **„Gonić niewidzialne”** Hol Główny U.W. w Poznaniu 2002, Fotoplastykon Poznań 2002, Czerwony Fortepian Poznań 2003, Galeria Pacamera ROKiS Suwałki 2004, Galeria Sztuki Współczesnej Włocławek 2004,
47. **„Moje wspomnienia”** Galeria MOK Gniezno 2002,
48. **„Moje malowanie - Wierzby II”** Muzeum Regionalne Stęszew 2002, Sale wykładowe Bomis Poznań 2007,
49. **„Obszary wyobraźni”** Salon Wystaw Artystycznych Żary 2003, „Mała Galeria” Lubsko 2003,
50. **„Charków - okrucy czasu”** Galeria Miejska Arsenał Poznań 2004, Fotoplastykon Poznań 2005, Hol Główny UM Poznań 2005, Salon Posnania Poznań 2011,
51. **„Rysy czasu”** Galeria Fotografii Fotoplastykon Poznań 2004,
52. **„Horyzonty natury”** Galeria MM Poznań 2006,
53. **„Między niebem a ziemią”** Centre Gryonnais Szwajcaria 2006, Muzeum Zamek Górków Szamotuły 2007, Muzeum Regionalne Września 2007, Stary Browar Poznań 2007, Muzeum Regionalne Stęszew 2007, Muzeum Zamek Opalińskich Sieraków 2007, Muzeum Śremskie Śrem 2007, Salon Wystaw Artystycznych Żary 2008, Galeria ARTfoto ROK Częstochowa 2008, Galeria MOK Gniezno 2008, PTT OP Kicin 2008, 2009, 2012, MCK Czarnków 2009, Galeria Mała LDK Lubsko 2009, Biblioteka Główna AWF Poznań 2009, Biblioteka Miejska Luboń 2013,
54. **„Kamienie z Pas de Cheville”** Solalex, Szwajcaria 2007,
55. **„Wierzby wiatroskrzydłe”** gaLiMeria Poznań 2008,
56. **„Mój Poznań”** DK Győr Węgry 2008, Centrum Kultury Győr Węgry 2008, Salon Posnania Poznań 2009, Muzeum Regionalne Stęszew 2009, Muzeum Ziemi Średzkiej Dwór w Koszutach 2009, PBK Wysogotowo 2009, Muzeum Narodowe Szreniawa 2016,
57. **„Wierzbowanie”** PTT OP Kicin 2011,
58. **„Górskie wędrówki”** Muzeum Regionalne Stęszew 2012, Muzeum Śremskie Śrem 2012, WBPiCAK Poznań 2012, Galeria „Pięciu” Czarnków 2012, Muzeum Zamek Górków Szamotuły 2012, Muzeum Zamek Opalińskich Sieraków 2012, PSPT Galeria Krag Poznań 2013, Galeria Sztuki Współczesnej Włocławek 2013, Muzeum Ziemi Średzkiej Dwór w Koszutach 2013, Miejski Ośrodek Kultury Gniezno 2013, ROK Częstochowa 2013, DK Wągrowiec 2014, Galeria Green Way Poznań 2016,
59. **„W sieci codzienności”** Muzeum Dwór w Koszutach 2014, Galeria ELArt Międzychód 2015,
60. **„Przestrzeń poza przestrzenią”** Galeria Miejska Arsenał Poznań 2015,
61. **„Od Kajagoogoo do Iron Maiden”** Galeria Miejska Arsenał Poznań 2016, Muzeum Regionalne Międzychód 2016,
62. **„Meandry przestrzeni”** Muzeum Dwór w Koszutach 2016,
63. **„Czarne i białe”** Galeria KolegiackiArt Poznań 2017, Muzeum Dwór w Koszutach 2017, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej Czarnków 2017,
64. **„Foto i Grafika”** Muzeum Zamek Górków Szamotuły 2018, Muzeum Pałuckie w Żninie 2018.

FOTO i GRAFIKA

Patronat Honorowy



MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
MAREK WOŹNIAK



Fotoklub Rzeczypospolitej Polskiej
Stowarzyszenie Twórców



Związek Polskich Artystów Fotografików
Okręg Wielkopolski



Związek Polskich Fotografów Przyrody
Okręg Wielkopolski



Ekologiczne Stowarzyszenie Środowisk Twórczych EkoArt

organizator



© Wielkopolski Związek Artystów Plastyków

www.wzap.info

teksty:

© Leszek Lesiczka krytyk sztuki, prezes Stowarzyszenia Pryzmat, redaktor Foto Zeszytów

© Sylwia Jarmuż dziennikarka i reporterka, doktor nauk humanistycznych

© Magda Magdalena Poczaj poetka

fotografie i grafiki: © Antoni Rut,

pierwsza strona okładki: Antoni Rut, „Kompozycja”, fotografia 70 x 100 cm,

czwarta strona okładki: Antoni Rut „Przestrzeń poza przestrzenią XV”, foto-grafika 45 x 60 cm,

projekt, skanowanie, skład komputerowy: Antoni Rut,

wydawca: © Wielkopolski Związek Artystów Plastyków,

ISBN 978-83-944013-3-7

druk książki:

Muzeum Górków w Szamotułach

Miejskie Centrum Kultury w Czarnkowie

Związek Polskich Artystów Fotografików Okręg Wielkopolski

Katarzyna Rut

ORGANIZATORZY, PATRONI, SPONSORZY



KOLEGIACKI
ART



MCK CZARNKÓW



MUZEUM
ZIEMI PAŁUCKIEJ
W ŻNINIE





ekspozycja:

Galeria KolegiackiArt w Poznaniu 2017
Muzeum Średzkie Dwór w Koszutach 2017
Muzeum Ziemi Czarnkowskiej w Czarnkowie 2017
Muzeum Ziemi Pałuckiej w Żninie 2018
Muzeum Zamek Górków w Szamotułach 2018

ISBN 978-83-944013-3-7